

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Avgust 2021. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar - avgust 2021. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 1 862,1 miliona eura, što ukazuje na rast od 15,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 266,2 miliona eura, a **uvoz** 1 595,9 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio veći za 15,4%, a uvoz veći za 15,2%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 16,7% i ista je u odnosu na isti period prethodne godine.

U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljene **Sirove materije, sem goriva (sektor 2)**, u iznosu od 60,1 miliona eura (koji čine: Mineralne rude i otpaci metala - 35,5 mil. eura, Pluta i drvo – 20,3 mil.eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljene **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 338,5 miliona eura (koji čine: Drumska vozila - 95,4 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji - 68,8 mil.eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (69,1 mil. eura), Švajcarska (21,5 mil. eura) i Bosna i Hercegovina (21,3 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (321,2 mil. eura), Kina (160,0 mil. eura) i Njemačka (148,8 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

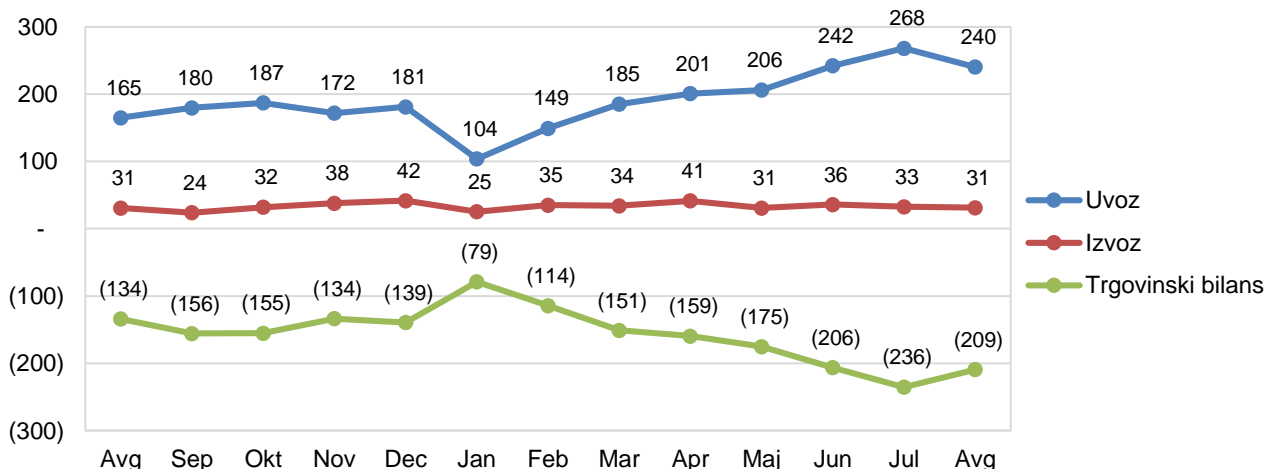

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2020				
Januar	138 807	31 233	170 040	-107 574
Februar	191 250	29 939	221 189	-161 310
Mart	205 152	27 419	232 571	-177 733
April	151 434	25 693	177 127	-125 740
Maj	160 531	18 792	179 323	-141 739
Jun	192 536	34 786	227 322	-157 749
Jul	180 507	32 113	212 620	-148 395
Avgust	164 878	30 739	195 618	-134 139
Septembar	179 620	23 838	203 458	-155 782
Oktobar	186 945	32 064	219 010	-154 881
Novembar	172 008	37 893	209 901	-134 115
Decembar	181 502	41 618	223 119	-139 884
2021				
Januar	103 763	25 318	129 081	-78 445
Februar	149 198	34 901	184 099	-114 297
Mart	185 445	34 195	219 640	-151 251
April	200 825	41 380	242 206	-159 445
Maj	205 960	30 810	236 770	-175 150
Jun	242 235	35 928	278 163	-206 307
Jul	268 122	32 620	300 742	-235 503
Avgust	240 322	31 085	271 407	-209 237

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Avg 2020		Jan-Avg 2021		Jan-Avg 2020		Jan-Avg 2021		Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	1 385 095	100,0	1 595 871	100,0	230 715	100,0	266 237	-1 154 380	-1 329 634
Evropa	82,4	1 140 665	82,3	1 313 194	90,0	207 645	94,2	250 818	-933 020	-1 062 376
EU-27	44,9	621 401	45,8	731 661	40,4	93 233	34,9	92 959	-528 168	-638 702
CEFTA²	28,6	396 606	28,2	450 680	40,9	94 365	44,3	117 914	-302 241	-332 766
Afrika	0,4	5 125	0,4	5 614	1,2	2 848	1,3	3 517	-2 277	-2 097
Azija	15,0	207 835	14,7	234 361	8,2	18 951	3,1	8 350	-188 884	-226 011
Amerika	2,2	30 932	2,6	42 012	0,5	1 251	1,3	3 438	-29 681	-38 574
Okeanija	0,0	538	0,0	690	0,0	20	0,0	114	-518	-576
SAD	1,0	13 822	1,2	18 776	0,5	1 139	0,8	2 016	-12 683	-16 759
Kina	10,1	140 377	10,0	159 973	7,3	16 923	0,9	2 270	-123 455	-157 703
Rusija	0,3	4 225	0,4	6 087	0,4	905	0,7	1 898	-3 320	-4 189
Švajcarska	1,8	24 453	1,9	29 717	2,0	4 635	8,1	21 543	-19 818	-8 174
Japan	0,9	11 872	0,7	10 410	0,1	261	0,0	103	-11 611	-10 307
Turska	5,4	75 450	4,5	71 059	4,6	10 576	4,5	11 867	-64 873	-59 192
Brazil	0,4	5 867	0,5	7 864	0,0	10	0,0	13	-5 857	-7 850
Ujedinjeno Kraljevstvo	0,9	12 717	0,9	13 685	0,9	2 151	0,3	851	-10 566	-12 834

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021
SVIJET	1 385 095	1 595 871	230 715	266 237	-1 154 380	-1 329 634
EU-27⁴	621 401	731 661	93 233	92 959	-528 168	-638 702
Austrija	30 802	21 054	9 569	1 185	-21 233	-19 869
Belgija	13 512	12 200	353	359	-13 160	-11 841
Bugarska	7 779	8 245	313	454	-7 466	-7 791
Češka	16 965	18 356	8 037	8 544	-8 928	-9 812
Danska	5 732	6 382	576	615	-5 156	-5 767
Estonija	258	286	13	69	-245	-217
Finska	2 223	2 117	6	2	-2 216	-2 115
Francuska	30 883	30 994	130	935	-30 753	-30 060
Grčka	63 295	93 161	2 419	8 405	-60 876	-84 756
Holandija	28 051	31 515	1 171	1 012	-26 880	-30 503
Irska	3 906	21 202	5	7	-3 901	-21 195
Italija	88 990	102 610	5 782	18 116	-83 208	-84 494
Kipar	173	88	31	327	-142	240
Letonija	475	574	1	5	-475	-569
Litvanija	600	728	45	1	-554	-727
Luksemburg	353	273	119	1 068	-234	795
Mađarska	15 031	14 987	17 755	6 279	2 724	-8 708
Malta	4	10	558	410	554	400
Njemačka	128 103	148 800	10 696	12 892	-117 408	-135 908
Poljska	24 945	27 660	7 615	9 816	-17 330	-17 844
Portugalija	1 692	2 530	0	7	-1 691	-2 523
Hrvatska	75 222	87 731	1 746	2 345	-73 476	-85 387
Rumunija	13 404	17 674	1 035	150	-12 369	-17 524
Slovačka	4 336	5 094	157	889	-4 179	-4 205
Slovenija	27 837	29 978	23 139	15 353	-4 698	-14 625
Španija	29 238	36 377	369	2 229	-28 869	-34 147
Švedska	7 592	11 035	1 594	1 486	-5 998	-9 549
CEFTA	396 606	450 680	94 365	117 914	-302 241	-332 766
Albanija	25 790	27 044	7 499	10 589	-18 291	-16 455
Bosna i Hercegovina	82 561	77 696	11 973	21 341	-70 589	-56 355
Moldavija	163	147	0	0	-163	-147
Sjeverna Makedonija	15 737	19 130	2 753	2 505	-12 984	-16 625
Srbija	268 493	321 213	57 576	69 140	-210 917	-252 073
Kosovo	3 861	5 450	14 564	14 338	10 703	8 888
Ostale zemlje (izvan EU-27 i CEFTA-e)	367 088	413 529	43 116	55 364	-323 972	-358 166

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

⁴ Od januara 2021. godine, podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su isključeni iz podataka Evropske Unije. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene sa Ujedinjenim Kraljevstvom su prikazani u tabeli 2.

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	Jan-Avg 2021 Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	Jan-Avg 2021 Jan-Avg 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	1 385 095	1 595 871	115,2	230 715	266 237	115,4
0 Hrana i žive životinje	259 653	309 690	119,3	16 737	18 737	111,9
00 Žive životinje	16 636	19 691	118,4	52	50	95,7
01 Meso i prerada mesa	59 560	61 620	103,5	9 244	10 151	109,8
02 Mliječni proizvodi i jaja	29 141	39 458	135,4	81	99	122,7
03 Ribe i prerađevine od ribe	7 364	13 595	184,6	43	117	271,0
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	39 038	45 012	115,3	320	448	139,9
05 Povrće i voće	42 591	48 740	114,4	4 382	5 779	131,9
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	6 041	7 417	122,8	49	44	88,8
07 Kafa, čaj, kakao i začini	18 079	23 037	127,4	1 307	1 271	97,3
08 Stočna hrana (sem žita u znu)	13 975	16 777	120,0	996	618	62,0
09 Razni proizvodi za ishranu	27 228	34 344	126,1	263	160	61,0
1 Piće i duvan	40 353	62 977	156,1	8 805	12 874	146,2
11 Pića	32 813	49 899	152,1	6 834	7 143	104,5
12 Duvan i proizvodi od duvana	7 540	13 078	173,4	1 970	5 730	290,8
2 Sirove materije, sem goriva	27 914	31 224	111,9	52 780	60 119	113,9
21 Kože sirove i krzna nečinjena	0	0	0,0	810	1 471	181,5
22 Uljano sjeme i plodovi	1 247	1 348	108,2	5	21	300 ¹
23 Sirovi kaučuk	96	122	127,0	0	2	300 ¹
24 Pluta i drvo	4 007	2 826	70,5	17 856	20 343	113,9
25 Celuloza i otpaci od hartije	26	29	111,1	484	794	163,9
26 Tekstilana vlakna i otpaci	333	358	107,3	25	31	126,7
27 Sirova đubriva i minerali	2 300	3 101	134,8	942	1 316	139,7
28 Mineralne rude i otpaci metala	13 935	16 402	117,7	32 072	35 460	110,6
29 Životinjske i biljne sirove materije	5 969	7 038	117,9	586	682	116,3
3 Mineralna goriva i maziva	108 904	165 645	152,1	34 806	56 262	161,6
32 Kameni ugalj, koks i briketi	699	3 444	300 ¹	1 945	3 318	170,5
33 Nafta i naftni derivati	74 105	119 957	161,9	3 890	4 591	118,0
34 Gas, prirodni i industrijski	4 603	6 633	144,1	1	1	56,9
35 Električna enegrija	29 497	35 610	120,7	28 969	48 353	166,9
4 Životinjska i biljna ulja i masti	8 317	10 662	128,2	296	516	174,7
41 Životinjska ulja i masti	371	434	116,9	188	320	170,7
42 Čvrste biljne masti i ulja	7 897	10 166	128,7	84	114	136,6
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	49	63	126,8	24	82	300 ¹
5 Hemijski proizvodi	179 220	212 235	118,4	19 101	21 082	110,4
51 Organski hemijski proizvodi	1 647	2 378	144,4	43	26	60,6
52 Neorganski hemijski proizvodi	3 272	2 852	87,1	562	1 391	247,5
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	18 502	19 024	102,8	89	56	62,7
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	77 932	99 069	127,1	14 932	16 624	111,3
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	31 572	35 426	112,2	1 603	1 114	69,5
56 Đubriva (osim sirovih)	2 193	2 234	101,8	3	0	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 619	4 139	158,0	52	137	264,7
58 Plastične mase u ostalim oblicima	20 960	21 008	100,2	963	728	75,6
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	20 522	26 105	127,2	856	1 007	117,6

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	Jan-Avg 2021 Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	Jan-Avg 2021 Jan-Avg 2020
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	246 734	254 731	103,2	54 336	57 621	106,0
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	146	255	174,2	0	81	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	11 536	12 288	106,5	23	61	268,6
63 Proizvodi od plute i drveta	17 625	17 978	102,0	1 028	1 387	135,0
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	20 971	23 807	113,5	309	258	83,6
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	15 114	15 824	104,7	395	279	70,7
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	67 140	58 331	86,9	1 330	2 654	199,6
67 Gvožđe i čelik	37 630	49 761	132,2	8 817	6 042	68,5
68 Obojeni metali	11 418	14 340	125,6	40 370	44 015	109,0
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	65 153	62 147	95,4	2 066	2 844	137,6
7 Mašine i transportni uređaji	320 331	338 516	105,7	21 193	27 908	131,7
71 Pogonske mašine i uređaji	6 328	6 041	95,5	437	340	77,8
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	31 865	31 712	99,5	2 018	8 653	300 ¹
73 Mašine za obradu metala	3 047	2 043	67,1	108	249	229,5
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	59 452	55 884	94,0	6 419	7 442	115,9
75 Kancelarijske mašine i za AOP	15 693	16 857	107,4	243	271	111,7
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	43 675	39 562	90,6	2 035	2 297	112,9
77 Električne mašine, aparati i uređaji	70 469	68 797	97,6	1 773	3 368	190,0
78 Drumaska vozila	85 701	95 446	111,4	7 459	4 024	53,9
79 Ostala transportna sredstva i opreme	4 102	22 174	300 ¹	701	1 265	180,6
8 Razni gotovi proizvodi	189 744	210 110	110,7	14 661	11 118	75,8
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	16 294	10 689	65,6	276	208	75,3
82 Namještaj i djelovi	34 011	35 809	105,3	954	1 141	119,6
83 Predmeti za putovanja	4 119	5 308	128,9	64	103	161,2
84 Odjeća	40 396	48 554	120,2	1 088	1 407	129,3
85 Obuća	20 797	21 241	102,1	309	279	90,3
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	17 332	14 636	84,4	1 239	1 566	126,5
88 Fotoaparati, časovnici	4 896	8 243	168,4	140	104	74,3
89 Razni gotovi proizvodi	51 900	65 629	126,5	10 592	6 310	59,6
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	3 925	80	2,0	8 000	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁶

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	<u>Jan-Avg 2021</u> <u>Jan-Avg 2020</u>	Jan-Avg 2020	Jan-Avg 2021	<u>Jan-Avg 2021</u> <u>Jan-Avg 2020</u>
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	1 385 095	1 595 871	115,2	230 715	266 237	115,4
I Žive životinje i životinjski proizvodi	92 743	109 986	118,6	5 806	7 191	123,9
II Povrće	64 183	69 759	108,7	5 157	6 192	120,1
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	9 250	12 000	129,7	108	196	181,7
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	149 851	200 160	133,6	15 358	19 251	125,3
V Mineralni proizvodi	134 390	187 796	139,7	59 697	73 731	123,5
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	170 875	204 397	119,6	18 106	20 235	111,8
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	58 279	63 980	109,8	2 031	2 353	115,9
VIII Sirove kože, koža i krzno	5 339	6 115	114,5	919	1 689	183,8
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	21 758	20 983	96,4	18 884	21 732	115,1
X Materijali i proizvodi papirne industrije	22 407	25 171	112,3	2 375	2 910	122,5
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	51 625	61 092	118,3	1 447	1 658	114,6
XII Obuća, kape i modni dodaci	22 771	23 124	101,6	332	305	91,8
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	45 544	40 898	89,8	1 345	2 665	198,2
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	6 246	2 342	37,5	13 774	84	0,6
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	114 867	128 193	111,6	59 369	72 164	121,6
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	228 654	218 311	95,5	13 230	22 495	170,0
XVII Vozila i prateća transportna oprema	91 831	119 571	130,2	8 257	5 506	66,7
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	25 542	26 876	105,2	1 469	1 898	129,2
XIX Oružje i municija	1 988	7 252	300 ¹	1 330	2 086	156,8
XX Razni proizvodi	66 883	67 723	101,3	1 707	1 885	110,4
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	70	142	204,9	14	11	74,7

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁶ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocce odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istrživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom.

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom.

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre – grupu, četiri cifre – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
